

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Blandt de Ulemper, der knytte sig til den nuværende Ordning af Gejstlighedens Lønningsforhold, er Erlæggelsen af Højtidsofferet sikkert en af dem, der ikke føles mindst. Man har alt længe — i alt Fald paa de fleste Steder — været enig om at betragte Dringen i Kirken som en Ufrit, der helst burde søges afføjet, særlig Dringen paa de store Højtidsdage, hvor Kirkerne hyppig ere oversyldte, og hvor det derfor ikke kan andet end bringe Forstyrrelse til Stede, naar Folk under Gudstjenesten skulle trænge sig op til Alteret for at erlægge deres Offer. At dette maa virke frastødende paa mange, synes givet. Men selv om Dringen i Kirken tænkes bort og afløst med en Ordning, hvorefter Ofret jendes de offerberettigede i deres Hjem, er ikke hermed enhver Ulempe fjernet. At Præsterne og Degnene skulle nyde deres Offer paa de tre store Højtider, er hjemlet allerede i Dansk Lov (2—12—5 og 2—15—10), der ogsaa har gjort det til Pligt for de overordnede kirkelige Autoriteter at hjælpe dem til, at de faa deres Retigheder af Sognefolket. I Overensstemmelse hermed er der da ogsaa ved Plakaten af 9de Juni 1847 givet bestemte Regler for den Fremgangsmaade, der skal følges ved Ansættelsen til Offer af dem, der have undladt at ofre, eller som have ofret for lidt efter deres Stilling og Evne og Egnens Skik og Brug, ligesom der er hjemlet Udpanteringsret for Offeret i Mangel af Betaling.

Det er imidlertid let forklarligt, at de offerberettigede trods den utvivlsomme Ret, Loven giver dem, kun i ringe Omfang have benyttet sig af den til at fremvinge Erlæggelsen af Offer; men denne Tilbageholdenhed fra de manges Side har da hyppigt medført, at der rejste sig Uvilje imod de enkelte, der ikke mente saaledes gaafte at burde give Afkald paa deres Ret, og den har hyderligere medført, at steds flere have benyttet sig af den Vælgthed, der saaledes gaves dem, til helt at unddrage sig deres Offerpligt. Der er herved stet en Nedgang saa vel i Præsternes som i Skolelærernes Indtægter, som ofte har været følelig for begge Parter.

Det uheldige i den hidtilværende Ordning har allerede for langt tilbage i mange Kjøbstæder ført til Overenskomster mellem

Kommunalbestyrelserne og de offerberettigede om Højtidsofferets Afløsning, paa hvilke Overenskomster der da efter indhentet Samtykke fra Indenrigsministeriet er meddelt fgl. Approbation. Oprindelig bleve disse Overenskomster kun indgaaede paa visse Aar — 5 eller 10 — ad Gangen; men man har i den senere Tid stræbt hen imod, at Afløsningen sker eller forberedes at skulle ske for bestandig. Om det end ikke er i alle Kjøbstæder, at slige Afløsninger have fundet Sted, er det dog i Flertallet, og Ministeriet maa formene, at de hidtil gældende Regler for Højtidsofferets Afløsning her i Almindelighed ville kunne virke fyldestgørende. Heller ikke tillade de særlige Forhold i Handelspladserne, at man i Øjeblikket strider til at foretage særlige Foranstaltninger til Højtidsofferets Afløsning der. Med foranstaaende Lovforslag tilsigtes det derimod at lette den Afgang, der allerede er til Stede til at faa Højtidsofferet paa Landet afløst med faste aarlige Bederlag, idet man har søgt at fjerne de Betæneligheder, der fra Kommunernes Side kunde næres mod slige Afløsninger. Til Gengæld har man da ment, at de kommunale Autoriteter ikke burde have nogen absolut Myndighed til at modsætte sig en Afløsning, hvor denne begæredes af Flertallet af de offeryndende.

Betæneligheden fra Sogneraadens Side ved at indgaa paa Offerafløsninger har formentlig haft sin Grund i, at man ved Bestemmelsen i Landkommunallovens § 18 in fine om, at der ikke maa finde særskilt Vigning af Udgifter Sted, har været affaaret fra at lægge Afløsningsbeløbet, som en personlig Skat Hartkornet uvedkommende, til den Sum, som ifølge Vigningsforholdet i Kommunen udredes efter Formue og Vælgthed, men udelukkende har været henvist til at overtage Udredelsen af Afløsningsvederlagene direkte af Kommunens Kasse efter forud indhentet Samtykke fra Amsraadet, i Genhold til Landkommunallovens § 26 Litr. b. Herpaa er der søgt raadet Bod ved Lovforslagets § 4, ved hvilken der hjemles en særlig kirkelig Vigning til Offervederlagenes Udredelse. At Vigningen fremdeles skal foretages af Sogneraadet, har det været nødvendigt at fastsætte, idet der ikke haves nogen anden Myndighed, særlig ikke nogen kirkelig,